

Remiss om Förhandsbedömning av finansieringsinstrument inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

Er beteckning: LI2024/02074

Sammanfattning

Länsstyrelsen Blekinge delar i stort utredningens bedömningar och slutsatser. Det är lönsamheten i produktionen som är den helt avgörande faktorn för att få tillgång till krediter. Länsstyrelsen ser inte att finansieringsinstrument är ett bra verktyg för att stärka lönsamheten. Tvärtom riskerar det att störa marknadsmässig kreditgivning till lönsamma satsningar.

Samtidigt kan det vara värt att analysera vidare hur trenden med nedläggning och avveckling av jordbruk kan bromsas och vändas så att unga eller nya företagare kan ta över inom lantbruket (generationsväxling).

2 Marknadsanalys

Länsstyrelsen delar utredarnas analys om läget i lantbruksnäringen. Jordbruket är sedan länge en mycket kapitalintensiv bransch. Det kräver mycket kapital för att köpa en gård och/eller investera i nya stallar.

Blekinge län har i förhållande till riksgenomsnittet en hög andel av primärproduktion inom gris, fjäderfä, frukt och grönt vilka i flertalet fall inte bedrivs i företag med skogstillgångar. Struktumvandling pågår kontinuerligt men begränsas av de naturgivna förutsättningarna. Den betesbaserade kött- och mjölkproduktionen bedrivs oftare i skogs- och mellanbygd där företagen i högre utsträckning använder sin skog för att finansiera investeringar.

Sammantaget ser Länsstyrelsen att det är lönsamheten i produktionen som är den helt avgörande faktorn för att få tillgång

till krediter. Erfarenheterna från hanteringen av kreditgarantier vid Lantbruksnämnden i Blekinge Län under sextio- och sjuttitalen var inte särskild goda. Garantierna gick ofta till företag med dålig lönsamhet - vilket inte löstes av garantierna i sig. Lånen som garantierna var kopplade till amorterades i låg takt och i många fall fick ärendena avskrivas till slut.

Länsstyrelsen ser inte att finansieringsinstrument är ett bra verktyg för att stärka lönsamheten. Tvärtom riskerar det att störa marknadsmässig kreditgivning till lönsamma satsningar.

Problematiken kring sena generationsskiften lyfts ständigt. De som oftast får avslag på låneansökningar i Sverige är unga jordbrukare som saknar bakgrund i jordbruket. Idag löser lantbruksnäringen det oftast genom successiva generationsskiften med aktiebolag eller enkla bolag som verktyg för en flytande övergång. Lösningen sänker inträdeshindren på marknaden, men håller samtidigt uppe kreditvärdigheten genom säkerheten i de fastigheter som ligger kvar under en period i föräldragenerationens ägo. Lösningen med aktiebolagskonstruktioner används också i långsiktiga överlåtelser som involverar generationsskifte till en yngre generation brukare som inte alls är släkt till den äldre generationen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Ulrica Messing med enhetschef Sandra Draaisma som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.